

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кжж-08-000 011
Бања Лука, 30.10.2008. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија мр Вељка Икановића, као председника вијећа, Слободана Милашиновића, Горане Микеш, Рециба Бегича и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог М. В., због кривичног дјела фалсификовање или уништавање службене исправе из члана 366. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама главног републичког тужиоца и браниоца оптуженог, С. Ђ., адвоката из Д., изјављеним на пресуду Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-Кжж-07-000 022 од 21.01.2008. године, у сједници вијећа одржаној дана 30.10.2008. године, на коју су приступили републички тужилац мр Ненад Враћеш, оптужени и његов бранилац, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба главног републичког тужиоца, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог, преиначава пресуда Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-Кжж-07-000 022 од 21.01.2008. године, у одлуци о казни, тако што се оптужени М. В., за кривично дјело фалсификовање или уништавање службене исправе из члана 366. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, примјеном члана 31., 37. став 1. и 2., 38. став 1. и 3., 39. тачка 2. и 40. став 1. тачка 4. Кривичног законика Републике Српске, осуђује на новчану казну у износу од 10.000,00 КМ (десетхиљадаконвертибилнихмарака), коју је дужан платити суду у року од 30 дана, под пријетњом принудног извршења, а ако се новчана казна не може ни принудно наплатити, она ће се замијенити казном затвора тако што ће се за сваки започети износ новчане казне од 50,00 КМ(педесетконвертибилнихмарака) одредити један дан затвора.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-Кжк-07-000 022 од 21.1.2008. године оптужени М. В. оглашен је кривим због кривичног дјела фалсификовање или уништавање службене исправе из члана 366. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на новчану казну у износу од 20.000,00 КМ. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП) оптужени је дужан да плати трошкове кривичног поступка који се односе на кривично дјело из члана 366. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и то на име паушала износ од 500,00 КМ, а одлучено је да ће се о осталим трошковима одлучити посебним рјешењем.

Против ове пресуде жалбу су, благовремено, изјавили главни републички тужилац и бранилац оптуженог, С. Ђ., адвокат из Д.

Главни републички тужилац пресуду побија због одлуке о кривично-правној санкцији, са приједлогом да се жалба уважи и оптуженом изрекне казна у границама које су прописане за кривично дјело које је оптужном стављено оптужницом на терет.

Бранилац оптуженог пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, преиначи првостепена пресуда и оптуженог ослободи од оптужбе или да се оптуженом изрекне новчана казна у законом утврђеном минимуму или условна новчана казна или да се укине првостепена пресуда и одреди одржавање новог главног претреса.

Одговор на жалбу главни републички тужилац није поднио, а у одговору на жалбу тужиоца бранилац оптуженог предлаже да се жалба Републичког тужилаштва одбије као неоснована, а у цјелости усвоји жалба оптуженог.

На сједници вијећа републички тужилац остао је код изнесене жалбе и приједлога у жалби. Бранилац оптуженог такође је остао код изнесене жалбе и приједлога у жалби, као и код одговора на жалбу и на сједници вијећа, а оптужени је подржао жалбу и одговор на жалбу свога браниоца.

Побијану пресуду овај суд је, у складу са одредбом члана 312. ЗКП, испитао у оном дијелу који се жалбом побија, па је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Жалба браниоца оптуженог посебно апострофира да је другостепени суд измјеном чињеничног описа дјела измијенио опис оптужног акта у изреци побијане пресуде избацујући из изреке радње оптуженог које нису доказане рјешавајући при томе предмет оптужбе што је све последицу имало да је оптужба прекорачена и

почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка и) ЗКП.

Неосновани су овакви наводи жалбе браниоца оптуженог имајући у виду одредбе члана 286. ЗКП („Везаност пресуде за оптужбу“) којим се поставља захтјев идентитета између оптужбе и пресуде која треба да буде одговор на питања која је оптужба поставила суду: да ли постоји кривично дјело и да ли је кривично дјело починио оптужени, са свим даљим посљедицама које из тога произилазе. Између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет између чињеничне основице тј. субјективни идентитет (истовјетност оптуженог) и објективни идентитет (истовјетност дјела). Правни идентитет, у погледу правне оцјене дјела закон не тражи (члан 286. став 2. ЗКП) и у погледу правне оцјене дјела оптужба и пресуда се могу разликовати јер суд није везан за приједлоге оптужбе у погледу правне оцјене дјела. Дјелимичним измјенама чињеничног описа дјела није измијењен објективни идентитет дјела јер се ради о истој радњи, истом догађају о коме се суди, у његовим битним дјеловима. Чињенице које су унесене у изреку пресуде, а које нису битне за радњу извршења кривичног дјела фалсификовање или уништавање службене исправе прикривањем, не мијењају идентитет дјела, па слиједом тога не стоје жалбени наводи браниоца оптуженог да је оптужба прекорачена и тиме почињена означена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Нема основа ни за тврдњу жалбе да је изрека пресуде неразумљива и противрјечна разлозима пресуде, у чему би се манифестовала битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП. Наиме, на тврдњи жалбе којом се оспорава вриједносни значај датих разлога у образложењу пресуде у погледу чињеничне и правне оцјене дјела, не може се извести наведена битна повреда одредаба кривичног поступка, јер приговор таквог карактера у суштини представља замјерку чињеничној основи пресуде, на којој је утемељен закључак у погледу оцјене правног карактера радњи оптуженог које је предузео, а такав приговор улази у основ побијања пресуде због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Супротно становишту жалбе анализом побијане пресуде овај суд налази да образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичног дјела и кривичне одговорности оптуженог, те чињеница одлучних за правилну примјену материјалног права, ради чега је неприхватљив приговор жалбе заснован на тврдњи да је образложење пресуде захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка у облику недостатка разлога о одлучним чињеницама.

На основу резултата доказног поступка и то исказа бројних свједока, а посебно свједока Д. Л., Р. А. и Д. С., захтјева за отварање гаранције од 05.02.2003. године, протокол – пријемну књигу Н. Б. Б., гаранција плаћања од 10.02.2003. године, записник Агенције за ... РС од 20.7.2007. године и извјештаја о вјештачењу, као и на основу осталих проведених доказа, несумњиво је утврђено да је оптужени, у наведеном временском периоду, као одговорно лице – директор банке, предузео

радње чињенично описане у изреци побијане пресуде, тј. прикрио пословну исправу, односно наведену гаранцију. Теза жалбе браниоца оптуженог да евентуална радња извршења овог кривичног дјела треба да има забрањену последицу, јер би у супротном дјело остало у покушају, да се бланкетним прописом мора одредити која је повреда тог прописа, уз директни умишљај извршиоца, те да је осуђујућа пресуда морала садржавати висину наводно потребних средстава на име резервисања о издатој гаранцији по једном комингенту нема упориште у закону. Наиме, кривично дјело фалсификовање или уништавање службене исправе из члана 366. КЗ РС може извршити само службено или одговорно лице које у службену или пословну исправу, књигу или спис унесе неистините податке или не унесе какав важан податак, или својим потписом, односно службеним печатом овјери службену или пословну исправу, књигу или спис са неистинитим садржајем, или који својим потписом, односно службеним печатом омогући прављење такве исправе, књиге или списка са неистинитим садржајем (став 1.) или које неистиниту службену или пословну исправу, књигу или спис употреби у служби или пословању као да су истинити, или које службену или пословну исправу, књигу или спис уништи, прикрије, у већој мјери оштети или на други начин учини неупотребљивом (став 2.). Дакле, ради се о једном од облика извршења овог кривичног дјела прикривањем пословне исправе при чему је довољно да као последица постоји угрожавање правног саобраћаја, а није потребно још и да наступи посебно видљива последица.

Стога, побијана пресуда, полазећи од утврђених чињеница у току претреса пред другостепеним судом, које ни за овај суд нису спорне, правилно закључује да је оптужени прикривањем издате гаранције – пословне исправе, поступајући у својству одговорног лица – директора Н. Б. Б. са директним умишљајем, таквим радњама починио кривично дјело фалсификовање или уништавање службене исправе из члана 366. став 2. у вези става 1. КЗ РС. О томе је, као и о измјенама чињеничног описа дјела, у побијаној пресуди дато широко и аргументовано образложење које, као такво, прихвата и овај суд у цјелости, не доводећи у сумњу закључак побијане пресуде у погледу правилне примјене кривичног закона, односно правне квалификације дјела.

Испитујући одлуку о кривичној санкцији у вези са приговорима жалбе главног републичког тужиоца да се оптуженом изрекне казна у границама које су прописане за кривично дјело које је оптуженом стављено оптужницом на терет, овај суд налази да тим приговорима нема мјеста. С друге стране, испитујући одлуку о казни у вези са жалбом браниоца оптуженог овај суд налази да је другостепени суд правилно утврдио све околности од значаја за утврђивање казне оптуженом узимајући за полазиште околности прописане одредбом члана 38. КЗ РС. Исто тако побијана пресуда је у погледу личности оптуженог правилно идентификовала и околности које иду у прилог оптуженом утврђујући да оне представљају особито олакшавајуће околности не налазећи при томе никаквих отежавајућих околности. Међутим, имајући у виду кривично дјело за које га је суд огласио кривим, овај суд сматра да ће се и мањом новчаном казном постићи сврха кажњавања и у погледу генералне и у погледу специјалне превенције. Другостепени суд није адекватно

вредновао све олакшавајуће околности које је утврдио на страни оптуженог, а посебно чињеницу да нису наступиле било какве штетне посљедице, при чему није утврђивано какво је имовинско стање оптуженог, које се посебно узима у обзир приликом одмјеравања новчане казне, слиједом чега није адекватно ни довољно образложена примјена члана 38. став 3. КЗ РС. Изречена новчана казна је престога, имајући при томе у виду и чињеницу да је према члану 37. став 1. КЗ РС, који је примјењен у конкретном предмету, максимална новчана казна 20.000,00 КМ, па стога не стоји констатација побијане пресуде да би новчана казна у већем износу од изречене побијаном пресудом (20.000,00 КМ) била престога санкција јер се новчана казна у већем износу не може ни изрећи. Дакле, овај суд оцјењује да ће изречена новчана казна у износу од 10.000,00 КМ представљати довољну и потребну мјеру казне за остварење опште и појединачне сврхе кажњавања из члана 31. КЗ РС у свим њеним сегментима сматрајући да утврђене олакшавајуће околности оправдавају изрицање овакве казне и да ће тиме постићи сврху кажњавања и у погледу генералне и у погледу специјалне превенције.

Ради изнесног овај суд је у смислу одредби члана 319. ЗКП жалбу главног републичког тужиоца одбио као неосновану, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог преиначио првостепену пресуду у смислу одредбе члана 320. став 1. ЗКП, у одлуци о казни, на начин описан у изреци ове пресуде, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмјењена.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић